

TAG Uwch

595/01

CYMRAEG AIL IAITH (WELSH SECOND LANGUAGE)

CA5

Y Stori Fer a Thrawsieithu
(gan gynnwys Ysgrifennu Personol)

A.M. DYDD MAWRTH, 10 Mehefin 2008

A.M. TUESDAY, 10 June 2008

2 Awr

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad hwn bydd angen llyfr ateb 8 tudalen.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Atebwch **bob** cwestiwn yn Adran A ac Adran B.

Dylech dreulio **AWR** ar bob adran.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Rhoddir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Ni chaniateir defnyddio copiau o'r straeon byrion na geiriaduron.

ADDITIONAL MATERIALS

In addition to this examination paper you will need an 8 page answer book.

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

Answer all questions in Section A and Section B.

You should spend 1 HOUR on each section.

INFORMATION FOR CANDIDATES

The number of marks allocated for each question or part-question is given in brackets.

Copies of the short stories and dictionaries are not permitted.

ADRAN A

Y Stori Fer

1. (i) Yn y stori, *Derfydd Aur*, mae'r awdur, Mihangel Morgan, yn disgrifio hanes hen wraig ryfedd. Yn eich geiriau eich hun, crynhowch fywyd y wraig a'r hyn sy'n digwydd iddi **yn y stori hon.** [20]
- (ii) Dadansoddwch arddull y **darn isod** gan nodi unrhyw dechnegau y mae'r awdur yn eu defnyddio. [20]

Arhosodd Megan i gael dracht arall o de.

- Ych, meddai, mae'r te 'ma'n oer, dw i wedi bod yn siarad cymaint. Dw i'n mynd i gael un arall – a beth am hufen iâ neu deisen gaws felys? Sleifiodd y gweinydd yn ôl at y ford fel ysbryd, wedi synhwyro angen Megan a Lois.
- Fe gymera i goffi arall. Ond dim hufen iâ, diolch.
- O dere 'mlaen Lois. Alla i ddim b'ыта teisen gaws ar fy mhen fy hun a thithau'n eistedd fan 'na'n ymprydio fel Gandhi. Fe deimlwn i'n rhy euog i'w mwynhau hi. Beth am rywbeth ysgafn fel *sorbet* i gadw cwmni i mi?
- O, o'r gorau 'te, *sorbet* bach, un oren, 'na i gyd, a'r coffi wrth gwrs. Llithrodd y gweinydd i ffwrdd ar ysgafn droed.
- Mae'n anodd credu'r pethau 'na i gyd am yr hen wraig ddiolwg 'na. Dw i ddim yn dy gredu di, Megan. Tynnu 'nghoesh i wyt ti.
- Gwranda, dw i ddim wedi cwpla'r stori 'to. Torrodd dalp o'r deisen a mwyar a mefus a hufen arni, a'i roi yn ei cheg. Roedd ei phen yn llawn, felly ni allai siarad am dipyn. Llifai'r ceir lan a lawr y stryd yn ddi-baid. Roedd yr hen wraig yn dal i eistedd ar y grisiau. Gwthiodd ei llaw allan, nid mewn ymbil am arian y tro hwn ond i deimlo'r awyr am smotyn o law, fel petai.

- (iii) Yn y stori hon, mae'r hen wraig yn cael ei siomi yn aml. Gan ysgrifennu'n bersonol, disgrifiwch unrhyw dro pan gawsoch chi eich **siomi.** **Cofiwch ddisgrifio'r profiad yn ofalus.** (Ysgrifennwch tua un ochr tudalen.) [20]

TUDALEN WAG

ADRAN B**Trawsieithu****2. Darllenwch yr erthygl ganlynol.**

Ysgrifennwch lythyr yn Gymraeg (tua 350 o eiriau) at olygydd cylchgrawn Cymraeg yn ymateb i'r erthygl. [40]

Gan ddefnyddio'r wybodaeth sydd yn yr erthygl **dylech drafod**:

- (a) y cynllun FULL STOP;**
- (b) eich ymateb chi i'r ymgrych i ddod â chamdrin plant i ben.**

Ni ddylid cyfieithu'r testun.

cruelty – creulondeb;
 organizations – mudiadau;
 to support – cefnogi;
 opportunity – cyfle;
 child abuse – camdrin plant;
 campaign – ymgrych;
 take action – gweithredu;
 emphasize – pwysleisio;
 individual – unigol;
 to volunteer – gwirfoddoli;
 donate – rhoi;
 suffer – dioddef;
 carers – gofalwyr;
 community – y gymuned;
 calls – galwadau ffôn;
 helplines – llinellau cymorth;
 bilingual – dwyieithog;
 peer supporters – cefnogwyr cyfoed;
 director – cyfarwyddwr.

Cruelty to children must stop. FULL STOP.

Cruelty to children is something that affects all communities.

The NSPCC cannot end cruelty to children by itself. It works with other organizations to provide support for local children and families. The campaign called FULL STOP is your opportunity to help end child abuse. The NSPCC is calling on the public to take action against child cruelty. It emphasizes that individuals can help to end abuse.

There are a number of simple actions that we can all take to support FULL STOP. These include:

- **wearing a FULL STOP badge**
- **helping in a local campaign**
- **joining a fundraising group**
- **learning how to recognize the signs of abuse**
- **volunteering for ChildLine or another NSPCC service**
- **donating £2 a month**
- **watching the NSPCC television advert**

You could help protect the 7% of children who suffered physical abuse as children at the hands of parents and carers.

You could help the 10% of young people who hate leaving the house in the morning because of problems at school.

Last year the NSPCC worked with more than 7,000 children and young people through its community projects. It answered more than 92,000 calls to its Child Protection Helplines. One of these is the NSPCC Cymru / Wales Child Protection Helpline. It gives free bilingual support. More than 165,000 children were helped by the ChildLine service.

Last year the ChildLine in Partnerships (CHIPS) scheme helped just under 71,000 children and young people. Many were trained to become peer supporters in their schools.

Greta Thomas, director of NSPCC Cymru/Wales said, ‘We can all do something to end child abuse. Support FULL STOP to end abuse in the lives of children and young people.’